

MEZINÁRODNÍ ROK PLANETY ZEMĚ 2008

1. oznámení

Mezinárodní seminář Planeta Země – dnes a zítra

V lednu 2006 byl na základě spojené iniciativy IUGS, Mezinárodní unie geologických věd a organizace UNESCO vyhlášen na Valném shromáždění OSN rok 2008 jako **Mezinárodní rok planety Země**. Tato iniciativa je svým rozsahem zcela mimořádná pro oblast věd o Zemi.

Cílem této iniciativy je připomenout a přiblížit opomíjený význam geověd pro celosvětový udržitelný rozvoj, omezení přírodních rizik, racionalizaci výstavby a optimální využívání přírodních zdrojů.

Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.

pořádá ve spolupráci

s Geofyzikálním ústavem AV ČR, v. v. i.
a Českou astronomickou společností

v rámci Mezinárodního roku planety Země 2008

Mezinárodní seminář **PLANETA ZEMĚ – dnes a zítra**

Seminář se koná v přednáškovém sále Hvězdárny Valašské Meziříčí
ve dnech 17. – 19. října 2008.

Populárně-naučný seminář je určen široké veřejnosti, pracovníkům hvězdáren, členům astronomických kroužků, pedagogickým pracovníkům a všem dalším zájemcům o přírodu.

SOC

Mgr. Pavel Gabzdyl, HaP M. Koperníka v Brně
RNDr. Jan Zedník, GFÚ AV ČR, v. v. i. Praha

LOC

Libor Lenža, Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.
Pavel Suchan, Česká astronomická společnost
Jiří Srba, Hvězdárna Valašské Meziříčí, p. o.

Akci finančně podpořila společnost CS CABOT, spol. s r. o. Valašské Meziříčí.

Předběžný program semináře:

Termín konání: 17. – 19. října 2008

Pátek 17. října 2008

- 17:00 – 17:15 Slavnostní zahájení semináře
- 17:15 – 17:30 Představení hostující hvězdárny – Libor Lenža
- 17:30 – 19:00 *Mgr. Pavel Gabzdyl – odborný pracovník Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně*
Kaleidoskop planetárních světů - vysokohorské štíty, sopečné výbuchy, ledová jezera a mnoho dalších jevů nejen na naší planetě
1. Země mezi planetami (sestry Země)
 2. Exogenní procesy
 3. Oheň a kámen
 4. Voda a led
 5. Život
- 19:00 – 20:00 Přestávka - večere
- 20:00 – 21:30 *Mgr. Petr Kolínský – odborný pracovník Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v. v. i.*
Na hřbetě koně za geologickými krásami Mongolie
Cestopisná přednáška pro veřejnost.

Sobota 18. října 2008

- 09:00 – 10:00 *Mgr. Jakub Haloda - Česká geologická služba a HaP hl. m. Prahy, Štefánikova hvězdárna*
Kosmické katastrofy v dějinách Země
1. Historie srážek těles meziplanetární hmoty s planetou Země
 2. Významné impaktní události v dějinách Země
 3. Katastrofické důsledky pro vývoj života
- 10:00 – 10:20 Přestávka
- 10:20 – 11:45 *RNDr. Aleš Špičák, CSc. - Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.*
Děravá Země aneb výsledky vrtných výzkumných projektů na kontinentech a v oceánech
1. Hluboké vrtání do zemské kůry – na kontinentech i pod hladinou oceánů
 2. Mezinárodní vrtné programy zkoumají zemětřesnou činnost, činné vulkány, tzv. impaktní krátery, záznamy klimatických změn, možnosti využití geotermální energie a oceánskou kůru.
 3. Podaří se nám uskutečnit hluboký výzkumný vrt také v České republice?
- 11:45 – 13:30 Přestávka - společný oběd
- 13:30 – 15:00 *RNDr. Jan Zedník - Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.*
Seismické vlny jako nástroj poznávání Země (a dalších vesmírných těles)
1. Klasifikace zemětřesení
 2. Registrace zemětřesení – seismometry a digitální registrační zařízení
 3. Seismické sítě a datová centra
 4. Velikost zemětřesení – magnitudo, Richterova stupnice, uvolněná energie
 5. Účinky zemětřesení – makroseismická stupnice intenzit

15:00 – 15:30 Přestávka

15:30 – 17:00 *RNDr. Jana Pazdírková - Ústav fyziky Země, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity*
Zemětřesení v České republice

1. Seismotektonická situace v Evropě
2. Historická zemětřesení ve střední Evropě
3. Seismické stanice v ČR
4. Zemětřesení v ČR v letech 2000-2008

17:00 – 17:30 Přestávka

17:30 – 19:30 *Mgr. Pavel Gabzdyl – odborný pracovník Hvězdárny a planetária Mikuláše Koperníka v Brně*
Země a její Měsíc

1. Vznik Země a Měsíce
2. Impaktní kráterování
3. Vulkanismus a současný geochemický model Měsíce
4. Země bez Měsíce

19:30 – 21:00 Večeře

Neděle 19. října 2008

09:00 – 10:30 *RNDr. Aleš Špičák, CSc. - Geofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.*

Proč a jak sopky soptí aneb tektonické procesy a sopečné erupce

1. Aktivní desková tektonika – jedinečnost naší planety
2. Vulkanismus – důsledek deskové tektoniky
3. Recyklace horninového materiálu – role sopek
4. Vulkanismus v různých tektonických prostředích

10:30 – 10:50 Přestávka

10:50 – 11:50 *Jiří Srba – odborný pracovník Hvězdárny Valašské Meziříčí a člen SMPH*

Tunguzská katastrofa – první varování

1. 100 let od jedné z nejzáhadnějších přírodních katastrof 20. století
2. 30. června 1908 došlo na Sibiři v oblasti řeky *Podkamennaja Tunguzka* k mohutnému výbuchu, který zničil přes 2 000 čtverečních kilometrů tajgy
3. Exploze i všechny doprovodné jevy dnes nejlépe vysvětluje impaktní teorie

11:50 – 12:00 Ukončení semináře

